

Defining “Taharah”: To the Infinite and Beyond

Atara Eis, Yoetzet Halacha

1. ויקרא פרק טז

<p>16. And he shall effect atonement upon the Holy from the defilements of the children of Israel and from their rebellions and all their unintentional sins. He shall do likewise to the Tent of Meeting, which dwells with them amidst their defilements.</p> <p>30. For on this day He shall effect atonement for you to cleanse you. Before the Lord, you shall be cleansed from all your sins.</p> <p>31. It is a Sabbath of rest for you, and you shall afflict yourselves. It is an eternal statute.</p>	<p>(טז) וּכְפַר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְמֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטֹּאתֵם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאַהֲל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתְּם בְּתוֹךְ טְמֵאתֵם:</p> <p>(ל) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם מִכָּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְקוֹק תְּטַהְרוּ:</p> <p>(לא) שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן הִיא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם חֻקַּת עוֹלָם:</p>
---	---

2. בראשית פרק ז

<p>2. Of all the clean animals you shall take for yourself seven pairs, a male and its mate, and of the animals that are not clean, two, a male and its mate.</p>	<p>(ב) מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח לָךְ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהוֹרָה הוּא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ:</p>
---	---

3. רש"י בראשית פרק ז פסוק ב

<p>Rashi: Of all the clean animals that are destined to be clean for Israel. We learn [from here] that Noah studied the Torah. — [Zev. 116a] Seven pairs in order that he might offer up some as a sacrifice upon leaving [the ark]. — [Tan. Vayakhel 6]</p>	<p>(ב) הַטְּהוֹרָה - הַעֲתִידָה לִהְיוֹת טְהוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, לְמַדְנוּ שֶׁלֹּמֵד נַח תּוֹרָה: שִׁבְעָה שִׁבְעָה - כְּדִי שִׁיקְרִיב מֵהֶם קֶרֶבֶן בְּצֵאתוֹ:</p>
--	---

4. בראשית פרק לה

<p>2. Thereupon Jacob said to his household and to all those who were with him, "Remove the deities of the foreign nations, which are in your midst, purify yourselves and change your clothes.</p>	<p>(א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵּית אֵל וְשַׁב שָׁם וַעֲשֵׂה שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֶךָ מִפְּנֵי עֲשׂוֹ אַחֶיךָ:</p> <p>(ב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל בֵּיתוֹ וְאֵל כָּל אֲשֶׁר עִמּוֹ הִסְרוּ אֶת אֱלֹהֵי הַנִּכְרָא אֲשֶׁר בְּתֻכְכֶם וְהַטְּהַרוּ וְהַחֲלִיפוּ שִׁמְלֹתֵיכֶם:</p>
---	--

5. רש"י בראשית פרק לה פסוק ב

<p>Rashi: purify yourselves: from idolatry.</p>	<p>וְהַטְּהַרוּ - מִעֲבוּדָה זָרָה:</p>
---	---

6. תורה תמימה בראשית פרק לה פסוק ב

<p>This teaches that idol worship contaminates, and one who separates from it requires immersion.</p>	<p>(ב) וְהַטְּהַרוּ - מִלְּמַד דַּע"ז מִטְמֵאת וְהַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה בְּעֵי טְבִילָה [סמ"ג ד' ר"מ]:</p>
---	--

Defining "Taharah": To the Infinite and Beyond

Atara Eis, Yoetzet Halacha

7. תורה תמימה הערות בראשית פרק לה הערה א

<p>And this is the reason for a convert's immersion. This is a bit of a proof for the Ramban's opinion, which is brought in Bet Yosef on Yoreh Deah, that a convert who immersed even before his circumcision fulfilled his obligation, since one can say that immersion comes only because of the separation from idol worship, and not in order to enter Judaism. If so, there's no practical difference between immersing before or after the circumcision.</p>	<p>(א) וזה הוא הטעם לטבילת גר, ויהי' מזה קצת ראי' לדעת רמב"ן המובא בב"י ליו"ד סי' רס"ח דגר אף שטבל קודם המילה יצא בדיעבד, משום די"ל דהטבילה באה רק על הפרישה מע"ז ולא על הכניסה ליהדות, וא"כ אין נ"מ אם טבל קודם או אחר המילה.</p>
--	---

8. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף כ עמוד ב

<p>Rabbi Pinchas the son of Yair said: Torah leads to carefulness; carefulness leads to zealousness; zealousness leads to cleanliness; cleanliness leads to separation; separation leads to purity...</p>	<p>.... א"ר פנחס בן יאיר: תורה מביאה לידי זהירות, זהירות מביאה לידי זריזות, זריזות מביאה לידי נקיות, נקיות מביאה לידי פרישות, פרישות מביאה לידי טהרה....</p>
---	--

9. תהלים פרק יט

<p>1-4: Nature 5-7: Sun 8-end: Torah</p> <p>10. Fear of God is pure- it lasts forever; God's statutes are truth; they are all together righteous.</p>	<p>(א) לַמִּנְצָח מִזְמוֹר לְדָוִד: (ב) הַשָּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יְדָיו מְגִיד הַרְקִיעַ: (ג) יוֹם לַיּוֹם יִבְיַע אֱמֶר וְלַיְלָה לַלַּיְלָה יַחֲזֶה דַעַת: (ד) אֵין אֱמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם: (ה) בְּכֹל הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תִבֵּל מְלִיָּהֶם לִשְׁמֵשׁ שָׁם אֶהְלֵ בָהֶם: (ו) וְהוּא כֹחֲתָן יֵצֵא מִחֲפָתוֹ יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּחַ אֲרָח: (ז) מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מִחֲמַתּוֹ: (ח) תּוֹרַת יְקֻנָּה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוֹת יְקֻנָּה נֶאֱמָנָה מִחֲפִימַת פְּתִי: (ט) פְּקוּדֵי יְקֻנָּה יִשְׂרָאֵל מְשֻׁחֵי לֵב מִצֹּת יְקֻנָּה בְּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: (י) יִרְאֵת יְקֻנָּה טְהוֹרָה עוֹמְדַת לְעַד מִשְׁפָּטֵי יְקֻנָּה אֶמֶת צְדָקוֹ וַיְחַדְּדוּ:</p>
--	---

10. רמב"ן ויקרא פרק יב פסוק ד

<p>According to my opinion, the meaning of Taharah is cleanliness, like the language "pure gold...." And the matter is, that He commanded with one who gives birth to a male that she should be impure for seven [days] like her "niddah" status, because she</p>	<p>ולפי דעתי, כי טעם טהרה נקיון, כלשון זהב טהור (שמות כה לט), צרוף ומזוקק, וכן וישב מצרף ומטהר כסף וטהר את בני לוי וזקק אותם (מלאכי ג ג). והענין, כי צוה ביולדת זכר שתטמא שבעה כנדתה, כי המנהג שתהיה שופעת דם מן המקור, וצוה שתוחיל עוד שלשים ושלושה ימים תשב בביתה</p>
---	--

Defining “Taharah”: To the Infinite and Beyond

Atara Eis, Yoetzet Halacha

<p>bleeds from her uterus. He commanded that she should wait another thirty three days sitting in her home in order to clean her body, because during this time she emits blood and liquid... that comes from blood, and then she will be cleansed from childbirth and pregnancy, and she can come to God’s house.</p>	<p>לנקות גופה, כי בכל אלה תוציא תמצית הדמים והלחות העכורות המעופשות הבאות מתמצית הדם, ואז תנקה מלידה ומבטן ומהריון ותבא בית ה':</p>
--	---

11. במדבר יט

<p>1. This is the statute of the Torah which the Lord commanded, saying, Speak to the children of Israel and have them take for you a perfectly red unblemished cow, upon which no yoke was laid. 7. The kohen shall wash his garments and bathe his flesh in water, and then he may enter the camp, and the kohen shall be unclean until evening. 8. The one who burns it shall wash his clothes in water and cleanse his body in water, and he shall be unclean until evening. 9. A ritually clean person shall gather the cow's ashes and place them outside the camp in a clean place, and it shall be as a keepsake for the congregation of the children of Israel for sprinkling water, [used] for cleansing. 10. The one who gathers the cow's ashes shall wash his clothes, and he shall be unclean until evening. It shall be an everlasting statute for the children of Israel and for the proselyte who resides in their midst. 11. Anyone touching the corpse of a human soul shall become unclean for seven days. 13. Whoever touches the corpse of a human soul which dies, and he does not cleanse himself, he has defiled the Mishkan of the Lord, and that soul shall be cut off from Israel. For the sprinkling water was not sprinkled on him, so he remains unclean, and his uncleanness remains upon him. 14. This is the law: if a man dies in a tent, anyone entering the tent and anything in the tent shall be unclean for seven days. 20. If a person becomes unclean and does not cleanse himself, that soul shall be cut off from the congregation, for he has defiled the Sanctuary of the Lord; the sprinkling waters were not sprinkled upon him. He is unclean.</p>	<p>(א) וַיְדַבֵּר יְקֹוֹק אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר: (ב) זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְקֹוֹק לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֵיךְ פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֵל: (ז) וּכְבֹס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרַחֵץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֵר יָבוֹא אֶל הַמַּחֲנֶה וְטִמָּא הַכֹּהֵן עַד הָעֶרֶב: (ח) וְהִשְׂרֹף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו בַּמַּיִם וְרַחֵץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטִמָּא עַד הָעֶרֶב: (ט) וְאִסַּף אִישׁ טְהוֹר אֶת אֶפְרַי הַפָּרָה וְהֵנִיחַ מְחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טְהוֹר וְהִיתָה לְעֵדוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמִי נִדָּה חֻטָּאת הוּא: (י) וְכִבֹּס הָאִסָּף אֶת אֶפְרַי הַפָּרָה אֶת בְּגָדָיו וְטִמָּא עַד הָעֶרֶב וְהִיתָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְרַם הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם: (יא) הַנִּגַּע בְּיַמֹּת לְכֹל נֶפֶשׁ אָדָם וְטִמָּא שְׁבַעַת יָמִים: (יג) כָּל הַנִּגַּע בְּיַמֹּת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת מִשְׁכַּן יְקֹוֹק טִמָּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מִי נִדָּה לֹא זָרַק עָלָיו טִמָּא יְהִי עוֹד טִמְאָתוֹ בּוֹ: (יד) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל כָּל הַבָּא אֶל הָאֶהֱל וְכָל אֲשֶׁר בְּאֶהֱל יְטִמָּא שְׁבַעַת יָמִים: (כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר יְטִמָּא וְלֹא יִתְחַטָּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִתּוֹךְ הַקְּהָל כִּי אֶת מִקְדָּשׁ יְקֹוֹק טִמָּא מִי נִדָּה לֹא זָרַק עָלָיו טִמָּא הוּא:</p>
---	--

Defining “Taharah”: To the Infinite and Beyond

Atara Eis, Yoetzet Halacha

12. במדבר יב

<p>10. The cloud departed from above the Tent, and behold, Miriam was afflicted with tzara'ath, [as white] as snow. Then Aaron turned to Miriam and behold, she was afflicted with tzara'ath. 11. Aaron said to Moses, "Please, master, do not put sin upon us for acting foolishly and for sinning. 12. Let her not be like the dead, which comes out of his mother's womb with half his flesh consumed!"</p>	<p>(י) וְהֵעֵן סָר מֵעַל הָאֹהֶל וְהָיָה מִרְיָם מְצֻרַעַת כְּשֶׁלֶג וַיִּפֶן אֶהְרֹן אֶל מִרְיָם וְהָיָה מְצֻרַעַת: (יא) וַיֹּאמֶר אֶהְרֹן אֶל מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנָי אֵל נָא תִשֶׁת עָלַי וְ חֲטָאת אֲשֶׁר נִוְאלְנוּ וְאֲשֶׁר חֲטָאנוּ: (יב) אֵל נָא תְהִי כַמֵּת אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיֹּאכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ:</p>
--	--

13. בראשית א

<p>9. And God said, "Let the water that is beneath the heavens gather into one place, and let the dry land appear," and it was so. 10. And God called the dry land earth, and the gathering of the waters He called seas, and God saw that it was good.</p>	<p>(ט) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וַתִּרְאָה הַיַּבְשָׁה וַיְהִי כֵן: (י) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אֶרֶץ וּלְמַקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב:</p>
---	--

14. רמב"ם הלכות תשובה פרק ז

<p>Law 6: Great is Repentance, for it brings man close to Shekhinah. As it says, "Return, Israel, until HaShem your God," and it says, "And you did not return until me, says HaShem." And it says, "if you return, Israel, says HaShem, to Me you shall return." In other words, if you return in Teshuva you will cleave to Me. Teshuva brings the far ones close. Yesterday this one was hated before G-d- dirty, distant, and abominable; today, he is beloved, dear, close, and friendly....</p>	<p>הלכה ו גדולה תשובה שמקרבת את האדם לשכינה שנאמר שובה ישראל עד ה' אלהיך, ונאמר ולא שבתם עדי נאם ה', ונאמר אם תשוב ישראל נאם ה' אלי תשוב, כלומר אם תחזור בתשובה בי תדבק, התשובה מקרבת את הרחוקים, אמש היה זה שנאו לפני המקום משוקץ ומרוחק ותועבה, והיום הוא אהוב ונחמד קרוב וידיד....</p>
---	--

15. תלמוד בבלי מסכת יומא דף ל עמוד א

<p>Someone cannot enter the Sanctuary for worship, even if he is pure, until he immerses. The High Priest would immerse five times and wash his hands and feet ten times in that day.</p>	<p>משנה. אין אדם נכנס לעזרה לעבודה אפילו טהור, עד שיטבול. חמש טבילות ועשרה קדושין טובל כהן גדול ומקדש בו ביום,</p>
---	--

16. תלמוד בבלי מסכת יומא דף פו עמוד ב

<p>Reish Lakish said: Great is Teshuvah, for intentional sins turn into mistakes. As it says: "Return, oh Israel, until HaShem your God, for you stumbled in your sins." Behold, an "avon" is accidental, and it calls it a "stumbling block."</p>	<p>אמר ריש לקיש: גדולה תשובה, שזדונות נעשות לו כשגגות, שנאמר +הושע יד+ שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך. הא עון מזיד הוא, וקא קרי ליה מכשול. איני? והאמר ריש לקיש: גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכויות, שנאמר +יחזקאל לג+</p>
--	--

Defining “Taharah”: To the Infinite and Beyond

Atara Eis, Yoetzet Halacha

<p>Is that so? Didn't Reish Lakish say, "Great is Teshuvah, for intentional sins turn into merits? As it says: "And when a wicked man repents of his wickedness and performs justice and righteousness, he shall live because of them!" This is not difficult; this is from love, and this is from fear.</p>	<p>ובשוב רשע מרשעתו ועשה משפט וצדקה +מסורת הש"ס: [הוא] + יחיה! - לא קשיא; כאן - מאהבה, כאן - מיראה.</p>
--	---

17. יומא פרק ח משנה ט

<p>Rebi Akiva said, "Praiseworthy are you, Israel. Before whom do you purify and who purifies you? Your God in Heaven. As it says, "And I will sprinkle upon you pure waters, and you will purify." And it says, "Mikveh Yisrael is God" – just as a mikveh purifies the impure, so too the Holy One Blessed be He purifies Israel.</p>	<p>אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מיטהרין מי מטהר אתכם אביכם שבשמים שנאמר (יחזקאל ל"ו) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם ואומר (ירמיה י"ד) מקוה ישראל ה' מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל</p>
---	--

18. רמב"ם מקוואות יא, הלכה יב

<p>It is very clear that <i>Tumah</i> and <i>Taharah</i> are decrees of the text, and are not things that man's intelligence would think of, and they are <i>Chukim</i>. Similarly, immersion because of <i>Tumah</i> is a <i>Chok</i>, because <i>Tumah</i> is not dirt or filth that will come off in water, but rather a decree of the Torah which depends on the intention of one's heart. Therefore, <i>Chazal</i> say that if someone immersed without intention, it's as if they did not immerse. Even so, there is a hint to the matter- just as someone who intends to immerse is purified, even if nothing has been renewed in his body, similarly, if someone focuses his heart to purify himself from bad thoughts, when his heart agrees to separate from these matters and he brings his soul into the waters of pure intelligence, He says, "I will throw upon you pure waters and purify you from all of your impurities..." Hashem in His great mercy should purify us from all sin and guilt, AMEN!</p>	<p>דבר ברור וגלוי שהטומאות והטהרות גזירות הכתוב הן, ואינן מדברים שדעתו של אדם מכרעתו והרי הן מכלל החוקים, וכן הטבילה מן הטומאות מכלל החוקים הוא שאין הטומאה טיט או צואה שתעבור במים אלא גזירת הכתוב היא והדבר תלוי בכוונת הלב, ולפיכך אמרו חכמים טבל ולא הוחזק כאילו לא טבל, ואעפ"כ רמז יש בדבר כשם שהמכוין לבו לטהר כיון שטבל טהור ואע"פ שלא נתחדש בגופו דבר כך המכוין לבו לטהר נפשו מטומאות הנפשות שהן מחשבות האון ודעות הרעות, כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא נפשו במי הדעת טהור, הרי הוא אומר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם, השם ברחמיו הרבים מכל חטא עון ואשמה יטהרנו אמן. סליקו להו הלכות מקוואות בס"ד. נגמר ספר עשירי והוא ספר טהרה, הלכותיו שמונה, ופרקיו מאה וארבעים וארבעה.</p>
---	---